

Супрун Л. В.

Національний університет водного господарства та природокористування

ВІТЧИЗНЯНА МЕДІАПОЛІТИКА ЩОДО НАЦМЕНШИН ТА КОРІННИХ НАРОДІВ УКРАЇНИ: КОНЦЕПЦІЯ МІЖКУЛЬТУРНОГО ТА МІЖКОМУНІКАЦІЙНОГО ДІАЛОГУ

Актуалізована в статті проблема позиціонована в межах глобальної теми ідентичності та культурної автономії, що передбачає аналіз взаємозв'язку між державною політикою і збереженням культурної та національної ідентичності. Вітчизняна медіаполітика щодо національних меншин та корінних народів України знаходить свій вияв у концепції міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу, доведення чого стало метою пропонованої статті.

Закономірно, що виклад основного матеріалу в статті розпочато з розгляду закону про нацменшини 8 грудня 2023 р., який представляє значний інтерес в аспекті міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу національних меншин і корінних народів України. У статті наводяться факти дієвості закону у визначеному напрямку. Так, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації створили Центр національних меншин (спільнот) відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Особливої уваги надано кримським татарам та іншим корінним народам окупованого Криму, які у своїй боротьбі за свободу і право жити на рідній землі потребують потужної, зокрема й інформаційної, підтримки материкової України.

Концепція міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу має широкі вияви як у діахронічному аспекті, так і в актуальній його репрезентації. Утім, у статті наголошено, що незаперечна роль у налагодженні комунікаційних процесів у багатонаціональних соціумах завжди належить медіа. Автор поділяє думку тих дослідників, які вважають, що українські медіа мало й рідко презентують матеріали про нацменшини, які зі свого боку практично не залучені до суспільно-політичного дискурсу.

Як висновок у статті констатовано, що наразі українська медіаполітика щодо нацменшин та корінних народів так і не змогла вповні реалізуватись значною мірою через карантинні обмеження та повномасштабне вторгнення РФ на територію України. Утім, здобутки є, особливо на законодавчому рівні. Ухвалені Україною нормативні акти, як-от Закон України № 3504-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо врахування експертної оцінки Ради Європи та її органів стосовно прав національних меншин (спільнот) в окремих сферах» та інші, скеровують вітчизняну медіаполітику щодо нацменшин та корінних народів України в правильне русло міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу.

Ключові слова: вітчизняна медіаполітика, міжкультурний та міжкомунікаційний діалог, українські медіа, нацменшини та корінні народи України.

Постановка проблеми. Питання, що стосуються життєдіяльності національних меншин та корінних народів України, здебільшого групуються в межах визначених тем, першою з яких є інтеграція та соціальне включення. З'ясовуючи цю тему, дослідники вивчають заходи, зорієнтовані на підтримку інтеграції національних меншин у суспільство й політичний процес. Другою темою є права людини та міжнаціональні відносини. У дослідженнях, присвячених цій темі, аналізуються виклики і досягнення в охороні прав нацменшин у сфері міжнаціональних відносин. Не менш важлива також тема мовної політики й рівності, вивчаючи яку, розглядають права

нацменшин і корінних народів України щодо використання мови в освіті, медіа й державних установах. Тема ідентичності та культурної автономії передбачає аналіз взаємозв'язку між державною політикою і збереженням культурної та національної ідентичності. Актуалізована нами проблема позиціонована саме в межах цієї четвертої теми, адже вітчизняна медіаполітика щодо нацменшин та корінних народів України знаходить свій вияв також і в концепції міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу, що доводимо ми в цій статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам національних меншин та корінних народів України в аспекті їх інтеграції та соці-

ального включення присвячено наукову розвідку Мирослава Горвата «Вплив ромських мас-медіа Закарпатської області на процеси інтеграції ромської етнічної меншини в Україні» [5]. Проблему прав людини та міжнаціональних відносин розглянуто в статті Тараса Халавки «Теоретичні засади визначення моделі міжетнічної взаємодії національних меншин у прикордонних регіонах» [15], а також науково-довідковому виданні «Національні меншини України: історія та сучасність» [11]. Проблема мовної політики й рівності розглянута в праці Зоряни Галаджун «Преса України мовами національних меншин» [4]. Найширше представлена література з проблем ідентичності та культурної автономії. Маємо тут дослідження, зокрема, й такі, які стосуються медіа, наприклад: кандидатські дисертації Юрія Колісника «Преса національних меншин України як засіб їх самоствердження в умовах становлення української державності (1992–1999 рр.)» [8] та Гаяни Юксель «Кримськотатарська преса в 1917–1928 рр.: тенденції розвитку й національна своєрідність» [17]. Питання вітчизняної медіаполітики щодо нацменшин та корінних народів України постало в посібнику для журналістів та журналісток Діани Дуцик та Максима Дворового «Національні меншини України і медіа: до порозуміння через толерантність» [6], докторській дисертації Гаяни Юксель «Кримська інформаційно-медійна парадигма в контексті окупації півострова (лютий 2014 – лютий 2022 рр.): трансформація медійної сфери та інформаційна політика України» [16] та деяких інших наукових працях. Зауважуючи їхнє непересічне наукове значення, уважаємо за необхідне дослідити актуалізовану проблему в контексті міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу, що комплексно не робилось раніше.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження вітчизняної медіаполітики щодо нацменшин та корінних народів України в аспекті концепції міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу.

Виклад основного матеріалу. На шляху євроінтеграції Україна ухвалила закон про нацменшини: після схвалення цього нормативного акту Верховною Радою президент Володимир Зеленський 8 грудня 2023 р. підписав Закон України № 3504-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо врахування експертної оцінки Ради Європи та її органів стосовно прав національних меншин (спільнот) в окремих сферах».

Зокрема, сам термін «національна меншина», який отримав дефініцію в Законі України «Про національні меншини (спільноти) України» від

13 грудня 2022 р. № 2827-ІХ, зазнав змін у Законі України від 21 вересня 2023 р. №3389-ІХ, тепер визначається так: «Національна меншина (спільнота) України... – стала група громадян України, які не є етнічними українцями, проживають на території України в межах її міжнародно визнаних кордонів, об'єднані спільними етнічними, культурними, історичними, мовними та/або релігійними ознаками, усвідомлюють свою приналежність до неї, виявляють прагнення зберегти і розвивати свою мову, культурну, релігійну самобутність» [2].

За цим законом, заклади освіти здобули право вільного вибору мови навчання, якщо вона є офіційною мовою Європейського Союзу, утім, за умови обов'язкового вивчення української мови, української літератури, історії України та захисту України як окремих навчальних предметів, що опановуються державною мовою. Закон також регламентує заходи, спрямовані на розвиток видавничої продукції мовами національних меншин, сприяння книгарням, що поширюють книжки мовами національних меншин. Окрім того, у місцях мешкання представників національних меншин уможливлене поширення матеріалів передвиборної агітації їхніми мовами за умови дублювання державною мовою.

Окрема група нововведень законом встановлена для ЗМІ, що знайшло відображення в статті 40 Закону України «Про медіа» від 13 грудня 2022 р. № 2849-ІХ зі змінами, здійсненими Законом України від 30 травня 2023 р. № 3136-ІХ. Тут доповнено частини першу, другу і третю ухвалами про обов'язкові 30% від загальної тривалості програм мовленням державною мовою. Закон допускає також поширення реклами мовами національних меншин в аудіальних та аудіовізуальних медіа, в останніх – із субтитрами державною мовою.

Значний інтерес закон представляє в аспекті міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу національних меншин і корінних народів України. Так, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації створюють Центр національних меншин (спільнот) відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Це угруповання надалі функціонуватиме зі скороченою назвою «Центр національних меншин (спільнот)». З-поміж його основних функцій у розрізі актуалізованої проблеми звертає на себе увагу «проведення регулярних інформаційних та культурно-просвітницьких заходів, спрямованих на інтеграцію національних меншин (спільнот) в українське суспільство» [2]. І особлива увага тут

належить кримським татарам та іншим корінним народам окупованого Криму, які у своїй боротьбі за свободу і право жити на рідній землі потребують потужної, зокрема й інформаційної, підтримки материкової України.

Процес становлення державної політики України щодо Криму науково виважено дослідила Г.З. Юксель у своїй докторській дисертації «Кримська інформаційно-медійна парадигма в контексті окупації півострова (лютий 2014 – лютий 2022 рр.): трансформація медійної сфери та інформаційна політика України» (К., 2024). Гаяна Юксель переконана, що «комунікація повинна випереджати деокупацію» [16, с. 22] і розглядає інформаційну реінтеграцію Криму в український медіапростір як необхідну умову повернення тимчасово окупованих територій. Дослідниця перераховує ті кроки, які здійснено Україною в побудові державної політики щодо Криму. У 2014 р. створено Міністерство інформаційної політики, реорганізоване у 2019 р. в Міністерство культури та інформаційної політики. Технічними умовами для трансляції мовлення на півострів почала опікуватись Національна рада з питань телебачення та радіо. У 2018 р. прийнято «Стратегію інформаційної реінтеграції Автономної Республіки Крим та м. Севастополя». У 2019 р. створено для тимчасово окупованих територій Державний телеканал «Дім». З 2021 р. функціонує «Кримська платформа», зорієнтована на світовий інформаційний простір. Окрім того, майже 50 громадських організацій докладають чималих зусиль для розв'язання проблеми інформаційної реінтеграції Криму в український медіапростір.

Попри поширювану недругами думку, Г.З. Юксель доводить, що питання Криму постійно репрезентують українські медіа, у чому можна пересвідчитись, переглядаючи онлайн-ресурси України: «1+1», «Інтер», «5-й канал», «UA: Перший», ТРК «Україна», «112-й канал», «Прямий», «24-й канал», ICTV тощо. Свій висновок Гаяна Юксель робить унаслідок медіамоніторингового дослідження «Крим в інформаційному просторі України (2014–2020 рр.)».

Загалом, за даними останнього за часом Всеукраїнського перепису населення 2001 року, Україна стала домівкою для понад 130 національностей. Заступник голови Державної служби України з етнополітики та свободи совісті (ДЕСС) Ігор Лосовський 11 грудня 2023 р. зазначив, що близько 20% населення України – нацменшини. На його думку, Україна – одна з найбільш поліетнічних країн Європи. 3-поміж національних спільнот най-

чисельнішими були росіяни (до 2014 р.), євреї, білоруси, молдовани, болгари, поляки, угорці, румуни, греки, татари, вірмени, роми та ін. [12]. Зрозуміло, що за 23 роки ситуація змінилась. Суттєво позначилась на динаміці кількості населення російсько-українська війна, яка триває вже більше двох років і спричинила (особливо на своєму початку) потужні міграційні процеси. Загальна ж тенденція другої половини ХХ ст. позиціонувала три групи національних меншин: 1) меншини з поступово збільшеною кількістю населення (аварці, азербайджанці, білоруси, вірмени, грузини, корейці, лезгини, німці, роми, росіяни, румуни, турки, туркмени, узбеки); 2) меншини з практично незмінною кількістю населення (абхазі, албанці, араби, болгари, гагаузи, греки, даргинці, естонці, кабардинці, казахи, карели, киргизи, комі, комі-перм'яки, лакці, литовці, марійці, молдовани, осетини, словаки, табасарани, таджиків, татари, уорці, фіни, чеченці); 3) меншини з поступово зменшеною кількістю населення (башкири, євреї, латиші, поляки, чехи) [10].

Вітчизняна медіаполітика щодо нацменшин та корінних народів України з 1991 року вбудовувалась з послідовним урахуванням їхнього правового статусу, який передбачає рівність прав і свобод цих громадян, а також можливість вільного використання своїх національних здобутків у соціальному житті. У 1997 р. ратифіковано «Рамкову конвенцію про захист національних меншин». У 2000 р. створено Раду представників громадських організацій національних меншин при Президентові України. Права нацменшин гарантовані статтями 10, 11, 22, 53 і 119 Конституції України, Законом «Про мови» й Законом «Про національні меншини», а також розглянутим вище Законом «Про внесення змін до деяких законів України щодо врахування експертної оцінки Ради Європи та її органів стосовно прав національних меншин (спільнот) в окремих сферах». Див. також «Європейську Хартію регіональних мов або мов меншин» [7] і відповідно Закон України «Про ратифікацію Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин» [3].

Робота продовжується і нині. Так, 3 червня 2024 р. відбулось перше засідання новоствореної Ради громадських об'єднань національних меншин (спільнот) України. Це консультативно-дорадчий орган, перший постійний орган такого типу в Україні, який представлятиме інтереси 18 національних меншин. Започаткування цієї структури сприятиме міжкультурному та міжкомунікаційному діалогу нацменшин України.

Відповідні документи, напрацьовані на законодавчому рівні, знаходять послідовну реалізацію в усіх сферах життя нацменшин. Так, до війни два мільйони дітей навчалися мовами національних меншин. В Україні працюють десятки шкіл, де викладання відбувається мовами нацменшин, і більше двох тисяч шкіл з двома і кількома мовами навчання. При Міністерстві освіти і науки України функціонує експертна Комісія «Мови національних меншин ДНУ Інституту модернізації змісту освіти», яка опікується процесом видання і грифування шкільних підручників для дітей нацменшин. Як експерт цієї комісії з багаторічним досвідом роботи можу засвідчити, що школярі отримують якісні сучасні підручники рідною для них мовою, як-от польською, угорською, румунською та ін.

У листопаді 2019 р. для задоволення інформаційних потреб національних спільнот та корінних народів України на Суспільному мовнику започатковано Координаційний центр мовлення національних меншин, діяльність якого полягає у створенні проєктів мовами етнічних спільнот, а також українською мовою про національні меншини, їхнє життя, культуру і проблеми. Скоординує роботу Суспільного «Концепція мовлення з тематики національних меншин Національної суспільної телерадіокомпанії України» [9].

Україна дбає також про створення й функціонування періодичних видань мовами національних меншин. В інтернет-просторі знаходимо інформацію про 169 таких видань [10], 46 із видань мовами етнічних меншин мають загальнодержавне розповсюдження. Це, наприклад, різномовні варіанти парламентської газети «Голос України»: для поляків це «Дзєннік Кійовські», для вірмен – «Арагац», для болгар – «Роден край», для євреїв – «Єврейські вісті» тощо.

Міжкультурний та міжкомунікаційний діалог особливо активізується під час проведення днів культури нацменшин, їхніх релігійних та обрядових свят, відзначення пам'ятних дат, як-от Форум національних культур «Усі ми діти твої, Україно!», Всеукраїнський фестиваль «Ми – українці», обласні фестивалі польської, молдовської, угорської, грецької, корейської та ін. культур.

Один із таких заходів, які, окрім іншого, сприяють консолідації українського суспільства, відбувся в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Йдеться про захист на спеціалізованій вченій раді Д 26.001.34 дисертації Гаяни Заїрівни Юксель «Кримська інформаційно-медійна парадигма в контексті окупації півострова (лютий 2014 – лютий 2022 рр.): трансфор-

мація медійної сфери та інформаційна політика України», поданої на здобуття наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій за спеціальністю 27.00.01 – теорія та історія соціальних комунікацій. Етнічні українці та кримські татари згуртувались навколо здобувачки, взяли участь у жвавій науковій дискусії і дійшли спільного висновку, що обговорювана дисертація – перша наукова праця після окупації Криму 2014 р., де аналізуються події на півострові саме в медійному середовищі як цілісний історичний процес, а також інформаційна політика України щодо Криму.

Концепція міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу знаходить застосування в науково-освітньому середовищі. До прикладу Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського – переміщений з окупованого Криму ЗВО, де пліч-о-пліч працюють представники різних національностей, де кримськотатарську мову вивчають здобувачі вищої освіти різної етнічної приналежності, що являє собою незаперечне свідчення комунікаційного зв'язку з Кримом. Науково-педагогічні працівники ЗВО виконують загальноуніверситетську тему «Гібридна війна Російської Федерації проти пострадянських держав: специфіка кримського варіанту» (керівник НДР д. філол. н., проф. Казарін В.П.), уже провели три Міжнародні кримські форуми, активно публікуються в наукових виданнях різних рівнів.

Міжнародна організація ЮНЕСКО констатувала критичну загрозу для кримськотатарської мови. Це стало однією з підстав того, що Кабінетом Міністрів України у квітні 2021 р. затверджено концепцію розвитку кримськотатарської мови впродовж наступних 10 років, а саме створення умов для ревіталізації мови. У вересні того ж року було затверджено абетку кримськотатарської мови на основі латиниці. У серпні 2022 р. в Мінреінтеграції анонсовано створення Національного корпусу кримськотатарської мови. У січні 2023 р. Кабміном України затверджено Нацкомісію з питань кримськотатарської мови. У листопаді 2023 р. в Мінреінтеграції прийнято рішення про повернення історичних кримськотатарських топонімів.

А 29 червня 2024 р. Міністерство закордонних справ України повідомило, що в Google-перекладачі з'явилась кримськотатарська мова, і подякувало Google за те, що «багата мовна та культурна спадщина корінних народів України є цінною для світової спільноти» [13]. Концепція міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу має широкі вияви як у діахронічному аспекті, так і в актуальній його репрезентації. Утім, завжди

незаперечна роль у налагодженні комунікаційних процесів у багатонаціональних соціумах належить медіа. Діана Дуцик і Максим Дворовий, автори посібника для журналістів та журналісток «Національні меншини України і медіа: до порозуміння через толерантність» (К., 2019), наголошують на ключовій ролі ЗМІ у формуванні суспільного клімату. Автори констатують той факт, що українські медіа мало й рідко презентують матеріали про нацменшини, які зі свого боку практично не залучені до суспільно-політичного дискурсу. Д. Дуцик і М. Дворовий у 2019 р. закликали вітчизняні ЗМІ «відкрити для себе тему національних меншин по-новому, сприяючи поширенню толерантності та культури діалогу» [6, с. 7].

Суголосно до цього заклику онлайн-видання ZMINA 28 липня 2020 р. розмістило результати моніторингу, проведеного Інститутом масової інформації (ІМІ) в червні 2020 р., із загальним резюме: «Автори дослідження зазначають, що українські онлайн-медіа майже не згадують у публікаціях про національні меншини – цій темі присвячено лише 0,3% всіх матеріалів в моніторинговий період» [14]. І ця незначна частина контенту має досить обмежений тематичний діапазон: кримінал, права людини, життєві історії, Крим,

шоубізнес, міжнародна тематика (три останні рідко). Щодо персонажів публікацій, то першість мають кримські татари (майже половина матеріалів присвячена їм), потім за спадною в пресі згадуються роми, німці, євреї, азербайджанці, угорці та (рідко) деякі інші нацменшини. З-поміж 19 досліджених Інститутом масової інформації онлайн-видань найбільше про національні меншини представлено інформації на сайті «Укрінформ», а також «Цензор», «ТСН» та «Знай», найменше її презентує «Тиждень».

Висновки. Тепер у 2024 р. ми можемо констатувати: поки що українська медіаполітика щодо нацменшин та корінних народів так і не змогла вповні реалізуватись значною мірою через карантинні обмеження та повномасштабне вторгнення РФ на територію України. Утім, здобутки є, особливо на законодавчому рівні. Ухвалені Україною нормативні акти, як-от Закон України № 3504-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо врахування експертної оцінки Ради Європи та її органів стосовно прав національних меншин (спільнот) в окремих сферах» та інші, скеровують вітчизняну медіаполітику щодо нацменшин та корінних народів України в правильне русло міжкультурного та міжкомунікаційного діалогу.

Список літератури:

1. Конституція України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution> (дата звернення: 27.06.2024).
2. Закон України № 3504-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо врахування експертної оцінки Ради Європи та її органів стосовно прав національних меншин (спільнот) в окремих сферах». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3504-20#Text> (дата звернення: 25.06.2024).
3. Закон України «Про ратифікацію Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/802-15#Text> (дата звернення: 24.06.2024).
4. Галаджун З. Преса України мовами національних меншин. *Збірник праць Науково-дослідного інституту пресознавства*. 2020. Вип. 10. С. 199–209. URL: <http://jnas.nbu.gov.ua/article/UJRN-0001338751> (дата звернення: 01.07.2024).
5. Горват М.В. Вплив ромських мас-медіа Закарпатської області на процеси інтеграції ромської етнічної меншини в Україні. *Гілея: наук. вісн. = Hileya: scientific bulletin* : зб. наук. пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ВГО «Укр. акад. наук». Київ, 2019. Вип. 145. С. 25–32. URL: <http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=192> (дата звернення: 02.07.2024).
6. Дуцик Д., Дворовий М. Національні меншини України і медіа: до порозуміння через толерантність : посібник для журналістів та журналісток. Київ: ТОВ «СІГМАТРЕЙД», 2019. 75 с.
7. Європейська Хартія регіональних мов або мов меншин. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_014#Text (дата звернення: 04.07.2024).
8. Колісник Ю.В. Преса національних меншин України як засіб їх самоствердження в умовах становлення української державності (1992-1999 рр.): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.08. Київ, 2001. URL: <https://referatu.net.ua/newreferats/7569/184770> (дата звернення: 27.06.2024).
9. Концепція мовлення з тематики національних меншин ПАТ «Національна суспільна телерадіокомпанія України». URL: <https://conr.suspilne.media/document/194> (дата звернення: 01.07.2024).
10. Національні меншини в Україні. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9D%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96_%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%88%D0%B8%D0%BD%D0%B8_%D0%B2_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96 (дата звернення: 02.07.2024).

11. Національні меншини України: історія та сучасність : наук.-довід. видання / упоряд. І. Винниченко, Р. Марценюк. Київ: МАУП, 2006. 251 с.
12. Нацменшини становлять близько 20% населення України – Держетнополітики. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3798593-nacmensini-stanovlat-blizko-20-naselenna-ukraini-derzetnopolitiki.html> (дата звернення: 05.07.2024).
13. У Google перекладачі з'явилась кримськотатарська мова. URL: <https://life.nv.ua/ukr/socium/u-google-translate-z-yavilas-krimskotatarska-mova-perekladu-50431018.html> (дата звернення: 17.07.2024).
14. Українські медіа найчастіше пишуть про національні меншини в контексті криміналу. URL: <https://zmina.info/news/ukrayinski-media-najchastishe-pyshut-pro-nacziionalni-menshyny-v-konteksti-kryminalu/> (дата звернення: 27.06.2024).
15. Халавка Т.Б. Теоретичні засади визначення моделі міжетнічної взаємодії національних меншин у прикордонних регіонах. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2015. № 9. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=892> (дата звернення: 11.07.2024).
16. Юксель Г.З. Кримська інформаційно-медійна парадигма в контексті окупації півострова (лютий 2014 – лютий 2022 рр.): трансформація медійної сфери та інформаційна політика України: дис. ... докт. наук із соц. комунікацій: 27.00.01. Київ, 2024. 564 с.
17. Юксель Г.З. Кримськотатарська преса в 1917-1928 рр.: тенденції розвитку й національна своєрідність: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.01.08. Київ, 2006. 17 с.

Suprun L. V. DOMESTIC MEDIA POLICY REGARDING NATIONAL MINORITIES AND INDIGENOUS PEOPLES OF UKRAINE: CONCEPT OF INTERCULTURAL AND INTERCOMMUNICATION DIALOGUE

The problem updated in the article is positioned within the global theme of identity and cultural autonomy, which involves the analysis of the relationship between state policy and the preservation of cultural and national identity. Domestic media policy regarding national minorities and indigenous peoples of Ukraine finds its expression in the concept of intercultural and intercommunication dialogue, proving which became the goal of the proposed article.

It is natural that the presentation of the main material in the article began with the consideration of the law on national minorities of December 8, 2023, which is of considerable interest in the aspect of intercultural and intercommunication dialogue of national minorities and indigenous peoples of Ukraine. The article presents the facts of the effectiveness of the law in a certain direction. Thus, the Council of Ministers of the Autonomous Republic of Crimea, regional, Kyiv and Sevastopol city state administrations created the Center of National Minorities (communities) of the corresponding administrative-territorial unit. Special attention was paid to the Crimean Tatars and other indigenous peoples of the occupied Crimea, who in their struggle for freedom and the right to live on their native land need powerful support from mainland Ukraine, including informational support.

The concept of intercultural and intercommunication dialogue has broad manifestations both in the diachronic aspect and in its actual representation. However, an undeniable role in establishing communication processes in multinational societies always belongs to the media. The author shares the opinion of those researchers who believe that the Ukrainian media rarely and rarely present materials about national minorities, which for their part are practically not involved in social and political discourse.

As a conclusion, the article states that currently Ukrainian media policy regarding national minorities and indigenous peoples has not been able to be fully realized due to quarantine restrictions and full-scale Russian invasion of the territory of Ukraine. However, there are gains, especially at the legislative level. Regulatory acts adopted by Ukraine, such as Law of Ukraine №3504-IX «On Amendments to Certain Laws of Ukraine Regarding Taking into Account the Expert Assessment of the Council of Europe and its Bodies Regarding the Rights of National Minorities (Communities) in Certain Areas» and others guide the domestic media policy regarding national minorities and indigenous peoples of Ukraine in the right direction of intercultural and intercommunication dialogue.

Key words: national media policy, intercultural and intercommunication dialogue, Ukrainian media, national minorities and indigenous peoples of Ukraine.